

JURAMENT (22) *sb m*

jurament (16), (*lat.*) **iuramentum** (6); iuramentum *OrzRozm*; jurament: iuramentum *ActReg* (4 : 2), *SarnStat* (11 : 3).

a oraz e *jasne*.

sg N jurament (1). ◊ *G* iuramentu (5). ◊ *A* jurament (4). ◊ *I* iuramentem (2). ◊ *pl N* iuramenty (2). ◊ *G* iurament(o)w (1). ◊ *L* iuramentciéch (1). ◊ (*lat.*) *sg N* iuramentum (3). ◊ *A* iuramentum (2). ◊ *pl G* iuramentorum (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

praw. Przysięga, ślubowanie; formuła przysięgi [iuramentum – ślub BartBydż; – przysięga Mącz 178c, – przysięga Calep; przysięga – iuramentum Cn] (22) : OrzRozm K; Ta Propozycya in Senatubyła Napierwey O Iuramentum aby ci Panowie ktorzy nie przysięgali nautrosię nagotowały yVrzednicy. ActReg 9, 4, 16, 17; ná przyłzłych Rocéch dekrét vczynić/ y łzkód nagrodę nákazác wedle liquidáciiey ftrony vkrzydzoney przez iuráment. SarnStat 847, 25 [2 r.], 710 [2 r.], 720, 847, 1276, 1283, 1284; Iešt ielzczę tá Confederácia niebełpieczna/ z tey troiákiey miáry. Naprzod iż od Bogá pomłtę ofáttniey zguby zá łobą ciągnie [...]. Druga: iż Páná przywodzi do krzywoprzyiętwa/ nád intencią ftárego Iurámentu iego przy koronáciy PowodPr 45.

Zwroty: »odwieść się juramentem« (1): Krześciánin bez świátká twierdząc, że mu załtawę dał: Zyd odwieźć lie iurámentem może. SarnStat 247.

»w iuramentciéch poprzyięgác [co]« (1): Królówie Polfcy w łwych Iurámentciéch poprzyięgáią té pręrogátiwy ftanowi tému dochowywác, y w liczbę Senatorów nie brác, ieno łzłáchćicá SarnStat 69.

»iuramentem poświadczyc« (1): Czego iednák iurámentem oná ftroná winná poświadczyc, która lepłzć dowody na Wiziiéy pokazáła. Bo iednák ná łámégo Woźnégo powieści tá rzecz niepoléga: włzyłtko v nas hártuie przyięgá SarnStat 1284.

»iuramentum uczynić; uczynienie juramentu« (2): krol Dunski morzem wysadziwszy co ludzie, mogłby periculum iakie vczynic y namiesca Pruskie nie ktore przed vczynieniem Iuramentu. ActReg 95; SarnStat 75.

Zestawienia: »iuramentum fidelitatis« = przysięga na wierność (1): áby ci przerweczeni obá PP. Władyłław y Gábryel/ Bekielzowie/ iuramentum fidelitatis, nam/ y Koronie/ tákże y W. X. Litewłkiému vczynili. SarnStat 75.

»jurament krolewski« (1): Przyszli potym Posłowie do Krola ztemi rzeczami Pierwsza Aby im dan był Iurament Authentice krolewski ActReg 4.

Synonimy: przysięga, ślub.